

Socialdepartementet

103 33 Stockholm

S2021/00866

Yttrande över SOU 2021:6 God och nära vård - Rätt stöd till psykisk hälsa

Kommunal vill med anledning av rubricerad utredning framföra följande synpunkter:

Inledning

Kommunals uppgift är att tillvarata medlemmarnas intressen på arbetsmarknaden och i samhällslivet i övrigt. Förbundet ska bland annat verka för en samhällsutveckling som stärker allas lika värde, social rättvisa, generell välfärdspolitik, full sysselsättning och jämställdhet mellan kvinnor och män.

Bakgrund

Regeringen fattade den 2 mars 2017 beslut om att utse en särskild utredare med uppdrag att utifrån en fördjupad analys av förslagen i betänkandet *Effektiv vård* (SOU 2016:2) stödja regioner, berörda myndigheter och organisationer i arbetet med att samordnat utveckla en modern, jämlik, tillgänglig och effektiv hälso- och sjukvård med fokus på primärvården. Utredningen valde namnet *Samordnad utveckling för god och nära vård*. Utredningen överlämnade i juni 2017 sitt första delbetänkande *God och nära vård. En gemensam färdplan och målbild* (SOU 2017:53). Utifrån förslagen i delbetänkandet fattade riksdagen i slutet av maj 2018 beslut om prop. 2017/18:83, *Styrande principer inom hälso- och sjukvården och en förstärkt vårdgaranti*. Utredningen överlämnade i juni 2018 sitt andra delbetänkande *God och nära vård. En primärvårdsreform* (SOU 2018:39). Utifrån förslagen i delbetänkandet fattade riksdagen i december 2020 beslut om prop. 2019/20:164, *Inriktningen för en nära och tillgänglig vård – en primärvårdsreform*. Utredningen lämnade i juni 2019 sitt tredje delbetänkande *God och nära vård. Vård i samverkan* (SOU 2019:29). Det betänkandet innehöll i enlighet med utredningens direktiv en rapport om arbetets inriktning och fortskridande. Utredningen lämnade i april 2020 huvudbetänkandet *God och nära vård. En reform för ett hållbart hälso- och sjukvårdssystem* (SOU 2020:19). Det innehöll förslag på strukturella förändringar av hälso- och sjukvårdssystemet i sin helhet, med fokus på samverkan mellan de båda huvudmännen, region och kommun.

I enlighet med ett tilläggsdirektiv från den 15 augusti 2019 ska utredningen, utöver tidigare uppdrag, utreda förutsättningarna för att utveckla en ny form av skyndsamma och ändamålsenliga insatser inom primärvården vid lättare psykisk ohälsa i syfte att bland annat förebygga svårare ohälsa och sjukskrivningar och vid behov lämna förslag om hur detta kan genomföras på ett effektivt sätt (dir. 2019:49). Detta uppdrag bygger på januariavtalet, det vill säga en överenskommelse mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna.

Kommunal.

Den nu aktuella utredningens förslag

Utredningen föreslår att det ska synliggöras i primärvårdens grunduppdrag att primärvården svarar för hälso- och sjukvård avseende både fysisk och psykisk ohälsa. 13 a kap. 1 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) (HSL), om primärvårdens grunduppdrag, ska avseende första punkten formuleras så att inom ramen för verksamhet som utgör primärvård ska regioner och kommuner särskilt tillhandahålla de hälso- och sjukvårdstjänster som krävs för att tillgodose vanligt förekommande fysiska och psykiska vårdbehov.

Kommunal tillstyrker förslaget att ändra i hälso- och sjukvårdslagen med syfte att tydliggöra primärvårdens uppdrag för den psykiska ohälsan.

Särskilt om behovet av ett resurstillskott till primärvården

Kommunal önskar tillägga att primärvården behöver ett betydande resurstillskott för att klara även detta uppdrag. Kommunal vill även betona vikten av att det i primärvården ges förutsättningar för medarbetarna att arbeta med långvariga och kontinuerliga kontakter, samt att det ska finnas rätt kompetens att möta patienter med psykisk ohälsa. Precis som utredningen konstaterar skapar det förutsättningar för förtroendefulla relationer och tillit, och en möjlighet att minska de stigma som många gånger hindrar människor från att lyfta problem med den psykiska hälsan i kontakt med hälso- och sjukvården.

Vänliga hälsningar
Kommunal

Tobias Baudin
Förbundsordförande

Mari Huupponen
Utredare